

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA im. Stanisława Staszica w KRAKOWIE
OLIMPIADA „O DIAMENTOWY INDEKS AGH” (VI edycja – etap I)
tematy zadań

UWAGA: za każde zadanie można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

1. W wyniku rozkładu termicznego mieszaniny szczawianów cynku, wapnia i srebra, w temperaturze 300°C otrzymano produkty gazowe, w których zawartość CO₂ wynosiła 64,26% oraz produkt stały, który wprowadzono do 20% roztworu kwasu solnego o takiej objętości, ze wszystkie rozpuszczalne w kwasie składniki stałego produktu uległy całkowitemu rozpuszczeniu. Otrzymaną zawiesinę przesączono i przesącz odparowano do sucha otrzymując bezwodny biały proszek o zawierający 59,87% chloru. Wiedząc, że gazowymi produktami rozkładu szczawianów srebra, cynku i wapnia są odpowiednio: CO₂, CO+CO₂ i CO oblicz skład procentowy wyjściowej mieszaniny szczawianów.
2. Do 200,0 cm³ 0,5000 M roztworu H₂SO₄ wprowadzono 50,00 cm³ 0,5000 M roztworu KMnO₄. Przez uzyskany roztwór przepuszczano cyrkulacyjnie osuszone spaliny uzyskane ze spalania 100,0 g węgla kamiennego, zawierające SO₂ aż do całkowitego pochłonięcia tego gazu. Roztwór po absorpcji SO₂ rozcieńczono wodą destylowaną do objętości 500,0 cm³ a następnie pobrano z niego próbkę o objętości 25,00 cm³, którą wprowadzono do 50 cm³ 2,000 M roztworu Ba(NO₃)₂ co spowodowało wytrącenie się białego osadu, którego masa po wysuszeniu wynosiła 1,4762 g. a) Jakie było stężenie molowe jonów Mn²⁺ w tym roztworze? b) Jaka była procentowa zawartość siarki w węglu?
3. Do 250,0 cm³ wody destylowanej wprowadzono po 0,2000 g AgCl, PbCl₂ i Hg₂Cl₂. Otrzymaną zawiesinę wytrząsano przez czas niezbędny do ukończenia wszystkich procesów związanych z rozpuszczaniem jej składników. Przyjmując, że objętość układu praktycznie nie uległa zmianie, oblicz stężenia jonów Ag⁺, Pb²⁺, Hg₂²⁺ i Cl⁻ w roztworze. Iloczyny rozpuszczalności powyższych soli wynoszą odpowiednio: 1,60·10⁻¹⁰, 1,70·10⁻⁵ i 3,5·10⁻¹⁸.
4. Produkty spalania 0,6000 g pewnego alifatycznego związku organicznego, o masie cząsteczkowej mniejszej niż 200u, zawierające wyłącznie wodę i CO₂, zebrane w zbiorniku o pojemności 0,7500 dm³ w temperaturze 125,0°C wywierały ciśnienie 127,3 kPa. Objętość tlenu potrzebna do spalania tej próbki związku, zmierzona w warunkach normalnych wynosiła 0,2584 dm³. Zaproponuj wzór tego związku wiedząc, że należy on do grupy kwasów dwuprotonowych (w sensie Arrheniusa).
5. Podaj przepis na otrzymanie 1,0 dm³ roztworu buforowego o pH = 6,80 i stężeniu formy zasadowej równym 1,0 mol·dm⁻³, mając do dyspozycji stałe odczynniki NaH₂PO₄ i Na₂HPO₄ oraz wodę destylowaną. Stałe dysocjacji H₃PO₄: K₁ = 1,1·10⁻², K₂ = 1,2·10⁻⁷, K₃ = 1,8·10⁻¹²

Dane, które należy przyjmować w obliczeniach:

masy atomowe:

H – 1,008	C – 12,01	N – 14,01	O – 16,00	Na – 22,99	P – 30,97	S – 32,06
Cl – 35,45	K – 39,10	Ca – 40,08	Mn – 54,94	Zn – 65,39	Ag – 107,9	I – 126,9
Ba – 137,3	Hg – 200,6	Pb – 207,2				

stała gazowa: $R = 8,314 \text{ J} \cdot \text{mol}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ $T [\text{K}] = 273,15 + t [^{\circ}\text{C}]$

objętość molowa gazu doskonałego: $V_{\text{mol}} = 22,41 \text{ dm}^3$ 1 atm = 101,325 kPa

stała Faradaya: 96485 C